

Ympäristöministeriö
kirjaamo@ym.fi

Lausuntopyyntönnö 22.6.2016 Dnro YM019:00/2015

Luonnos hallituksen esitykseksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Ehdotus sisältää useita muutoksia maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiin. Muutosehdotusten tavoitteena on sääntelyn keventäminen ja sekä rakentamismahdollisuuksien lisääminen muun muassa yleiskaavan käyttömahdollisuuksia lisäämällä. Ehdotuksissa kevennetään vähittäiskaupan suuryksiköjä koskevaa sääntelyä ja vähennetään kuntiin kohdistuvaa ohjausta.

Ehdotus ELY:n uudesta konsultoivasta roolista on oikean suuntainen. Maakunnalliset kysymykset voisi jättää myös maakunnan liiton hoidettavaksi. Säännöksen perusteluissa ja vaikutuksissa on syytä tuoda esiin, kuinka ELY:n ohjauksen poistuminen konkreettisesti vaikuttaa niiden toimintaan ja tehtäviin, jottei muutos jää näennäiseksi. Tässä yhteydessä on kuitenkin todettava, että maakuntauudistuksen vuoksi MRL:n säännökset kaavojen ohjausvaikutuksista, viranomaisten työnjaosta ja tehtävistä edellyttävät lain muuttamista, johon on ryhdyttävä pikaisesti. Kyse on uudesta tilanteesta; kahden itsehallinnollisen organisaation välisistä suhteista

Kuntaliitto vastustaa MRL 57 §:n ja 71e §:n kumoamista. Kunnat voivat voimassa olevien säännösten mukaan antaa asemakaavamääräyksiä vähittäiskaupan laadusta ja koosta, silloin kun se kaupan palvelujen saatavuuden kannalta on ollut tarpeen. Harkinta on tehty paikallisesti kunnan maankäytönohjaustarpeen mukaan.

Asemakaavamääräyksiä koskevien säännösten kumoaminen heikentäisi kuntien mahdollisuutta ohjata tarvittaessa kaupallisten palvelujen sijoittumista yhdyskuntarakenteessa mm. suhteessa asumiseen ja liikenneyhteyksiin. Palveluverkon ja liikenteen suunnittelun edellytysten heikentyminen vähentäisi yhdyskuntien kehittämisen hallittavuutta. Tämä voisi aiheuttaa merkittäviä taloudellisia vaikutuksia mm. ennakoimattomia liikenneverkon kehittämistarpeita. Asemakaavamääräyksiä koskeva yleinen säädös ei ole riittävä eikä sen soveltamisen mahdollisuudesta vähittäiskaupan sääntelyyn ehdotetun muutoksen jälkeen ole välttämättä varmuutta. Säännöksen kumoaminen on selvä viesti lainsäätäjältä, ettei laatua ja kokoa koskevia määräyksiä tule käyttää. Säännöksen merkitys kasvaa, kun vähittäiskaupan suuryksikön alarajaa samaan aikaan nostetaan. Alarajan noston ja kaupan laatua ja kokoa koskevan säännöksen poistamisen yhteisvaikutukset on vielä arvioitava.

Muilta osin ehdotuksessa esitetyt muutokset ovat kuntien kannalta pääosin myönteisiä. Ehdotus sisältää uusia ohjausvälineitä kunnille. Kunnat ovat erilaisia ja tarvitsevat erilaisia ohjausvälineitä. Ehdotus antaa kunnille laajemman mahdollisuuden valita kuhunkin suunnittelutilanteeseen sopiva menettely lain asettamissa puitteissa.

Kuntaliitto ei ole tyytyväinen maisematyölupaan liittyviin muutoksiin, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä. Aurinkokeräimien lisääminen toimenpidelupaa edellyttäviin toimenpiteisiin esitetyllä tavalla, ei välttämättä tule tuomaan muutosta ongelmalliseksi koettuun nykytilanteeseen. Luvanvaraisuus voisi selkeämmin koskea vain suojeltuja rakennuksia tai suojeltuja ympäristöjä.

Ehdotuksen siirtymäsäännöksiä on ehdottomasti täydennettävä. Siirtymäsäännöksellä tai vähintään lain perustelussa on tuotava esiin, kuinka lain muutokset ja kaavahierarkiaa koskevat säännökset toimivat muutoksen jälkeen. Mikä on maakuntakaavan ohjausvaikutus yleiskaavaan tai mikä on yleispiirteisen kaavan vaikutus asemakaavaan, jos ohjaavassa kaavassa on vähittäiskaupan kokoa ja laatua koskevia määräyksiä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Ritva Laine
johtaja, alueet ja yhdyskunnat

Ulla Hurmeranta
johtava lakimies